

การศึกษาความต้องการของครูด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน
ในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่6
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต7

THE STUDY OF TEACHER NEEDS ON SCHOOL ADMINISTRATOR'S LEADERSHIP
BEHAVIOR AT THE QUANTITATIVE EDUCATION SCHOOL DEVELOPING NETWORK
CENTER 6, NAKHONRATCHASIMA EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 7.

มะยาลา จำทอง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความต้องการของครูด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครูด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวน 106 คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ 0.87 นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วยการหาผลการวิเคราะห์จากค่าสถิติตามลำดับ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแปรปรวนทางเดียวโดยใช้ One-way ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า

- สรุปผลการวิเคราะห์ความต้องการของครูด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
- สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการของครูด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารด้านพฤติกรรมผู้นำที่ประสานประโยชน์ ด้านผู้นำยึดสถาบันหลัก และด้านผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลัก ของโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผลการเปรียบเทียบของโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันพบว่าไม่แตกต่างกัน

Abstract

The purposes of this research were to 1) study teacher needs on the school administrator's leadership behavior at the Quantitative Education School Developing Network Center 6, Nakhonratchasima Educational Service Area Office 7, 2) compare teacher needs on the administrator's leadership behavior at the Quantitative Education School Developing Network Center 6, Nakhonratchasima Educational Service Area Office 7, between differential school size.

The samples of this research consisted of 106 primary school teachers in the Quantitative Education School Developing Network Center 6, sampled by stratified random sampling method. A 5-point rating scale questionnaire composed of items reflecting five aspects with a reliability of 0.87 were administrated. The data were computational analyzed through percentage, mean, standard deviation, and One-way ANOVA.

The research findings were as follows:

- Analysis conclusion of school administrators behavior at the Quantitative Education School Developing Network Center 6 by each aspect and totally were at high level.
- Comparative analysis conclusion of teacher needs between leadership management aspect, compromise behavior, mainly constitution leadership behavior, and personally leadership behavior by compared with differential school size: small, medium, and large, result was not significantly different.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปี ปัจจุบันสังคมไทยของเรา กำลังต้องการผู้บริหารที่ผู้นำที่มีความรู้ความสามารถและชาญฉลาด เพื่อจะนำประเทศให้อยู่รอดปลอดภัยให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและพัฒนาตามกระแสโลกาภิวัตน์ เพราะผู้บริหารที่เป็นผู้นำเท่านั้นที่จะสามารถสร้างและพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญรุดหน้าได้ (อภิวัฒน์ ภูไชยแสง, 2542: 10) การดำเนินงานขององค์กร หน่วยงานการศึกษาหรือองค์การจะบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กรได้มากน้อยเพียงใด มีประสิทธิภาพสูงต่ำแค่ไหนนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้น้ององค์กรองค์ประกอบที่ประสบผลสำเร็จมีคุณลักษณะอีกประการหนึ่งที่แตกต่างไปจากองค์กรที่ไม่ประสบผลสำเร็จ คือ พฤติกรรมผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ ลิฟฮาร์ม และฮอชต์ (Lipharm; & Hoch, 1974: 176) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับผู้นำไว้ตอนหนึ่งว่า "ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของแผนงานและโครงการต่างๆ ทางการศึกษา ความรู้ความสามารถและทักษะของผู้บริหารต่อการสร้างภาวะผู้นำที่ดีนั้น เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งสำหรับผู้บริหาร ดังนั้น พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจึงถือว่าเป็นแกนนำในการที่จะทำให้บุคลากรในโรงเรียน อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ กระตือรือร้น เอาใจใส่ในหน่วยงาน แม้จะมีผู้นำอยู่หลายระดับ แต่ผู้นำเหล่านั้นจะต้องขึ้นตรงต่อผู้นำ และผู้บริหารที่เป็นหัวหน้าสูงสุดในองค์กร เพียงผู้เดียว ซึ่งพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารตามที่กล่าวนี้ สืบสาเหตุมาจากการใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารนั้นเอง"

ดังนั้น พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับภาวะผู้นำนั้นย่อมมีความแตกต่างกันของแต่ละบุคคลดังที่กล่าว ซึ่งพฤติกรรมผู้นำนี้จะส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนเป็นอย่างยิ่งและมีความสอดคล้องกับทฤษฎีของ วิชัย ศรีเสนห์ (2542: 13) กล่าวว่า ความสำเร็จและความล้มเหลวในการบริหารงานนั้น สามารถวัดได้จากพฤติกรรมในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบทั้งหมดของผู้บริหาร

ลักษณะการบริหารงาน ในยุคโลกาภิวัตน์ มีหลักเกณฑ์การบริหารงานค่อนข้างพัฒนาทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งได้มีการมุ่งเน้นเรื่องมนุษยสัมพันธ์ในการบริหารงานมากขึ้นนักบริหารชั้น นันได้พบแนวทางการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพว่า การบริหารอย่างเดียวนั้นไม่สามารถจะประสบความสำเร็จได้ ถ้าขาดความร่วมมือของผู้ร่วมงาน ผู้บริหารที่ดีต้องสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันและกันระหว่างเพื่อนร่วมงานผู้บริหาร การศึกษาเป็นหลักชัยของหน่วยงานทางการศึกษาและเป็นดวงประทีปของผู้ร่วมงานโดยเฉพาะ เป็นนักพัฒนาหน่วยงานอย่างมีเป้าหมายและมีหลักการมีเหตุผลและก้าวทันความเปลี่ยนแปลง (บัญชา อึ้งสกุล 2543: 15)

รวมทั้งมองเห็นถึงการนำภาวะผู้นำ ในการปฏิบัติงานในรูปของการบูรณาการทั้งบุคคลและกลุ่มบุคคล ทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ๆ ของสังคมโลกที่กำลังเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ระบบการพัฒนาบุคลากร แต่ละหน่วยงานควรได้รับการสนับสนุนให้มีทั้งศาสตร์และศิลป์ จนกลายเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้แห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างจริงจังทั้งทางตรงและทางอ้อมจะทำให้เกิดผลดีต่อการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาชาติให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

พฤติกรรมการทำงานของผู้นำเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ความสำเร็จในทางด้านต่างๆ ขององค์กรผู้นำที่ไม่มีความสามารถย่อมจะเป็นผู้นำที่ท้อถอยของหน่วยงานต่างๆ และเป็นผลทำให้ทางด้านต่างๆ ขาดประสิทธิภาพ แต่ในทางตรงกันข้าม ผู้นำที่มีความสามารถอาจจะมีผลทำให้เปลี่ยนลักษณะของหน่วยงานให้กลับกลายเป็นกลุ่มที่มีความขยันขันแข็งและช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จได้ (ธงชัย สันติวงษ์, 2530: 410)

การศึกษาเป็นงานที่มีความละเอียดอ่อน ทั้งมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคนและรวมถึงการพัฒนาประเทศ ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่รอบรู้และติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆ อยู่เสมอเพราะผู้บริหารเป็นผู้นำของสถานศึกษาในการจัดการงานต่างๆ ให้มีคุณภาพ โดยผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนการกำหนดนโยบายนำแผนไปสู่การปฏิบัติควบคุมดูแลให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2544: 7) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า

"...ความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษาว่าร้อยละ 50 เป็นผลเนื่องมาจากผู้บริหาร ผู้บริหารจึงนับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาและการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีอำนาจและความรับผิดชอบสูงสุด ถ้าผู้บริหารไม่มีความเข้าใจและไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตนก็จะเกิดความล้มเหลว จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษาอย่างยิ่ง"

นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องปรับตัว ปรับวิธีการบริหาร เพื่อให้เกิดความก้าวหน้ากับผู้ร่วมงาน การบริหารโรงเรียนจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับคนและงานเท่าๆกัน ความสัมพันธ์อันดี การสนใจในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ การพัฒนาให้ก้าวหน้ามี นัยยะยิ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ผู้ร่วมงานให้ความจงรักภักดีต่อสถาบัน ผู้บริหารจะต้องสามารถนำคณะครู เป็นที่พึ่ง และเป็นแบบอย่างให้กับครูได้ด้วย

ฉะนั้น ในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารที่ดีจะต้องรู้จักใช้อำนาจให้เหมาะสม โดยมีความสุจริต ยุติธรรมและตั้งอยู่บนรากฐานของคุณธรรมโดยให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถความรับผิดชอบและ ความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน (นวล, 2536: 65)

นอกจากผู้บริหารโรงเรียนแล้ว ความสำเร็จของโรงเรียนยังขึ้นอยู่กับคณะครู เพราะครูคือผู้มีหน้าที่หลักในด้านการจัดการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ผู้บริหารที่ดีจะต้องแสดงพฤติกรรมกรรมการบริหารงานที่กระตุ้นให้

ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ ดังนั้นพฤติกรรมภาวของผู้นับถือ จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในอันที่จะนำมาซึ่งผลสำเร็จของการบริหาร

พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนนั้น เป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญของการเป็นผู้บริหาร พฤติกรรมการบริหารจะแสดงออกอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้นับถือในการใช้พฤติกรรมเพื่อทำให้ผู้ได้บังคับบัญชายอมรับและปฏิบัติตามก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู เพราะความพึงพอใจของครูเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมให้ทำงานตามบรรทัดฐานวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจของผู้นับถือโรงเรียนตามที่โกวิท ปรวาลพฤษ์ (2547: 1) และนพพงษ์ บุญจิตราดุล (2534: 39) ได้ให้แนวคิดพร้อมทั้งข้อคิดความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันสรุปได้ว่าภารกิจหลักของการบริหารโรงเรียน คือ การบริหารทางด้านวิชาการ กิจการนักเรียน ธุรการ บริหาร ทรัพยากรบุคคล อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานสัมพันธ์ชุมชน งานบริหารทั่วไปและงานนโยบาย ผู้บริหารจะต้องสามารถเป็นผู้นำที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ โดยการสร้างสภาวะที่จะเอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลง จนเกิดเป็นนวัตกรรม(Innovation) มีกระบวนการทางการบริหารเป็นแนวทาง และมีเทคนิคหรือวิธีการที่สามารถใช้ในการปฏิบัติภารกิจให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เน้นความสำเร็จของงาน สร้างผู้ร่วมงานให้มีโอกาสใช้ความสามารถสูงสุดของตัวเอง ใช้วิธีการที่หลากหลายในการตอบสนองความสามารถและข้อจำกัดของผู้ร่วมงานแต่ละคนและทุกๆ คนอย่างแท้จริง มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบต่อผลของการบริหารโรงเรียนแสดงผลงานความก้าวหน้าในการบริหารโรงเรียนตามเป้าหมายที่กำหนด ผู้ที่ดำรงตำแหน่งเกี่ยวกับการบริหารต้องมีทักษะพื้นฐานที่ความเข้าใจในกระบวนการบริหาร หากผู้บริหารแสดงพฤติกรรมกรรมการบริหารในทางที่ไม่ถูกต้องแล้วนั้น นอกจากงานที่ปฏิบัติจะไม่ประสบความสำเร็จ ยังทำให้บรรยากาศในการทำงานไม่ราบรื่น ขาดความไว้วางใจความสามัคคีและความกระตือรือร้นในการทำงาน หากผู้บริหารปล่อยให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้ย่อมส่งผลเสียต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานเพราะพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้นับถือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของครู

ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะได้รับความร่วมมือร่วมใจและให้การสนับสนุนในการบริหารงานได้อย่างเต็มศักยภาพครูมีความพึงพอใจในความก้าวหน้าของตนเองและของโรงเรียนควบคู่กันไปในนั้น จะต้องอาศัยพฤติกรรมกรรมการบริหารที่ดีของผู้นับถือโรงเรียนเป็นพื้นฐานดังกล่าวที่สมพงษ์ เกษมสิน (2539: 263) กล่าวว่า "ความสามารถและประสิทธิภาพของโรงเรียนจะดีหรือไม่เพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผู้นับถือโรงเรียน" จึงอาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้นับถือมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในการนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายผู้นับถือที่มีพฤติกรรมกรรมการบริหารที่ดี มีความสามารถในการบริหารเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือศรัทธาจากผู้นับถือบังคับบัญชามีจะเป็นผู้นำที่ดีเสมอ

จุดมุ่งหมายของหน่วยงานทุกแห่งก็คือ การให้ผู้นับถือปฏิบัติงานทุกคนทำงานให้องค์กรเต็มทีและบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรให้มากที่สุด โดยความเชื่อว่าการจะให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวได้นั้นขึ้นอยู่กับสภาพความพึงพอใจของผู้นับถือปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพราะเมื่อบุคคลมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแล้วจะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถด้วยความกระตือรือร้นและขยันหมั่นเพียรที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จ ในทางตรงกันข้ามถ้าผู้นับถือปฏิบัติงานไม่มีความพึงพอใจในการทำงานประสิทธิภาพของงานก็จะอยู่ในระดับต่ำความรู้ความสามารถที่มีอยู่ก็ไร้ความหมายเกิดผลเสียแก่หน่วยงานได้ (สุทัศน์ คุรงค์เรือง. 2540: 1)

โรงเรียนประถมศึกษา ในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 เป็นหน่วยงานที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและหลักการจัดการศึกษาของชาติ โดยมีโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 จำนวน 17 โรงเรียน มีครูที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนรวมสิ้น 237 คน

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการของครูด้านพฤติกรรมด้านการบริหารงานของผู้นับถือโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามลักษณะพฤติกรรมการทำงานของแกตเซลส์ กับกูบา (Getzels and Guba) ประกอบด้วยพฤติกรรมการทำงาน 3 ด้าน คือ ด้านผู้นำที่ประสานประโยชน์ ด้านผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลักและด้านผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลัก เพื่อจะได้ใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบความต้องการของครูเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหารอันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมการทำงานของตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของครูซึ่งจะช่วยส่งเสริมการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของครูด้านพฤติกรรมด้านการบริหารงานของผู้นับถือโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของครู ด้านพฤติกรรม ด้านการบริหารงานของผู้นับถือโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมาเขต 7 จำนวน 237 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวน 106 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี่ และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 108)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยอาศัยแนวความคิดจาก ตำรา เอกสาร รายงาน ทฤษฎีและผลงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิ ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติการสอน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความต้องการของครูด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ทั้งหมด 40 ข้อ ดังนี้ แยกเป็น 3 ด้าน ด้านผู้นำประสานประโยชน์ ด้านผู้นำที่ยึดสถาบันหลัก และด้านผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลัก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมด้านการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน
2. ศึกษาลักษณะและวิธีสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม
3. ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
4. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมขอบเขตของเนื้อหาทั้ง 3 ด้าน นำเสนอคณะกรรมการศูนย์นิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบเนื้อหาและความถูกต้องของเครื่องมือวิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ
5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 คน ดังนี้

5.1 ดร.กิตติพงษ์ โด่งพิมาย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต

5.2 ดร.อดิสร เนาวนนท์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

5.3 นายเฉลิมชัย เขมะปัญญา ผู้ช่วยยกรโรงเรียนสาทรายวิทยาคม

5.4 นายนันท์วัฒน์ เกียรติกรทวีต ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต

5.5 นายสัมพันธ์ พุนศิริ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอต่อประธานกรรมการและกรรมการควบคุมศูนย์นิพนธ์พิจารณา

7. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะครูโรงเรียนหนองบัววีระราษฎร์อุทิศ ที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์

8. หาค่าความเที่ยงตรง (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามแบบครอนบาค (Cronbach. 1990: 202-204) ได้ค่าความเที่ยงตรง .87

9. นำแบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้ว ทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนภายในโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่างในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ และนำแบบสอบถามวิเคราะห์ตามสูตร โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำนวน 102 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.22

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบขั้นต้น โดยทำการตรวจสอบข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่ ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ความต้องการของครูด้านพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 โดยหาค่าเฉลี่ย(Mean) และคำนวณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการของครูด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) แยกวิเคราะห์เป็นรายด้านทั้ง 3 ด้านและผลรวมทุกด้าน

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากการหาค่าร้อยละของขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติการสอน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.00 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 36.00 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 5 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.00

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความต้องการของครูด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบความต้องการของครูด้านพฤติกรรมด้านการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 พฤติกรรมด้านผู้นำที่ประสานประโยชน์ ด้านผู้นำที่ยึดสถาบันหลักและด้านผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลักที่มีขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ผลการเปรียบเทียบของโรงเรียนขนาดต่างกันพบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลของการวิจัยการศึกษาความต้องการของครูด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 นำผลการวิเคราะห์มาเพื่ออภิปรายในวิจัย

การแบ่งประเภทของผู้นำตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของผู้นำได้แบ่งประเภทผู้นำได้หลายวิธี แบ่งแยกตามลักษณะที่เป็นเชิงพฤติกรรมต่างๆ ได้ การแบ่งประเภทของผู้นำตามลักษณะของการปฏิบัติงาน เช่น ผู้นำตามกฎหมาย ได้แก่ ผู้นำที่เกิดขึ้นตามกฎหมายหรือระเบียบที่กำหนด เช่น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง โดยกฎหมายกำหนดคุณสมบัติของแต่ละตำแหน่งเอาไว้ ผู้นำมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติพิเศษบุคลิกลักษณะหรือความสามารถพิเศษเฉพาะตัว ซึ่งเป็นได้ทั้งในทางที่ดีหรือเลว เช่น หัวหน้ากลุ่มผู้มีอิทธิพล หัวหน้าทีมกีฬา เป็นต้น ผู้นำในลักษณะที่เป็นสัญลักษณ์ เช่น พระมหากษัตริย์เป็นผู้นำของพระราชวงศ์หรือของประเทศชาติที่มีพระมหากษัตริย์เป็นผู้นำ และการแบ่งประเภทของผู้นำตามแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของผู้นำอีกหลายวิธี เช่น การแบ่งประเภทของผู้นำตามลักษณะพฤติกรรม การแบ่งประเภทผู้นำตามลักษณะการบริหารงาน แบ่งตามลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกและพฤติกรรมการทำงาน

อย่างไรก็ตาม โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีความสำคัญที่สุดในการนำหลักการและนโยบายของการจัดการศึกษาไปดำเนินการให้เป็นรูปธรรมและมีคุณภาพการจัดการศึกษาจะเกิดผลดีมีคุณภาพตามจุดประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ นั้น ลิปปนนท์ เกตุทัต (2542) กล่าวว่า "คุณภาพของการศึกษาขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการสอนและการดำเนินกาของโรงเรียน เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่สัมผัสกับตัวนักเรียนผู้รับการศึกษาโดยตรงซึ่งมีความสอดคล้องกับที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2545: 7) มาตราที่ 22 กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จทางด้านการจัดการศึกษานั้น องค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จนั้นอันนับต้นๆ คือ พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ได้แสดงออกกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เกิดยอมรับและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บริหารด้วยความพึงพอใจ เพราะความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรย่อมทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางไว้ นั่นคือ ผู้เรียนมีความเป็นมนุษย์สมบูรณ์ทั้ง

ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มนุษย์จึงเป็นบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้นได้นั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดการ คือ ผู้บริหารโรงเรียน

การจัดการศึกษาเป็นงานที่มีความละเอียดอ่อน ทั้งมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคนและรวมถึงการพัฒนาประเทศ ดังนั้น ผู้บริหารการศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่รอบรู้และติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆ อยู่เสมอ เพราะผู้บริหารเป็นผู้นำของสถานศึกษาในการจัดการงานต่างๆ ให้มีคุณภาพ โดยผู้บริหารมีบทบาทในการวางแผนการกำหนดนโยบาย นำแผนไปสู่การปฏิบัติควบคุมดูแลให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2544: 7) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ความสำเร็จในการพัฒนาการศึกษา กว่าร้อยละ 50 เป็นผลเนื่องมาจากผู้บริหาร ผู้บริหารจึงนับว่ามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาและการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย เพราะผู้บริหารเป็นผู้นำที่มีความรับผิดชอบสูงสุด ถ้าผู้บริหารไม่มีความเข้าใจและไม่รับบทบาทหน้าที่ของตนก็จะเกิดความล้มเหลว จึงกล่าวได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการจัดการศึกษาอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้บริหารจะต้องปรับตัว ปรับวิธีการบริหารเพื่อให้เกิดความก้าวหน้ากับผู้ร่วมงานการบริหารโรงเรียนจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับคนและงานเท่าๆ กัน ความสัมพันธ์อันดี การสนใจใฝ่ใฝ่ในงานให้ประสบความสำเร็จ การพัฒนาให้ก้าวหน้า มั่นคง ยั่งยืน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ผู้ร่วมงานให้ความจงรักภักดีต่อสถาบัน ผู้บริหารจะต้องสามารถนำคณะครูเป็นที่พึ่งและเป็นแบบอย่างให้กับครูได้ด้วย

ฉะนั้นในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารที่ดีจะต้องรู้จักใช้อำนาจให้เหมาะสม โดยมีความสุจริตยุติธรรม และตั้งอยู่บนรากฐานของคุณธรรมให้สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบ และความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน นวล (2536: 65) ซึ่งผลการวิจัยด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ 6 ได้มีผู้วิจัยได้วิจัยคล้ายคลึงกันของ กชกร เบ้าสุวรรณ (2543: 69-70) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่แสดงพฤติกรรมกรรมการบริหารแบบกึ่งสัมพันธ์ในระดับสม่ำเสมอและบ่อยครั้งยกเว้นเรื่องการแก้ปัญหาความขัดแย้งของครูด้วยการชี้ความผิดไปที่คนใดคนหนึ่ง ต่าหนิผลงานที่บกพร่องของครูมากกว่าจะแนะวิธีแก้ไข และตระหนักอยู่เสมอว่า ความสำเร็จของงานขึ้นอยู่กับตนเองที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่เคยปฏิบัติเลย และครูส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมของผู้บริหารแบบกึ่งสัมพันธ์และมีตรสัมพันธ์มากที่สุด

ซึ่งในต่อมาได้มีผู้วิจัย เดชา พวงงาม (2531: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับงานวิจัยการศึกษพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนแสดงพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกกิจกรรมสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ยินดี เงินสะอาด (2531: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษากฎปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดตรัง โดยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบระดับปัญหาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามทฤษฎีของผู้บริหารโรงเรียน และครูโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการงานวิจัยของ ณรงค์ รมณีกุล (2542) ซึ่งได้ศึกษาคุณลักษณะของครูใหญ่ที่ส่งผลต่อขวัญ กำลังใจของครูในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุโขทัย พบว่า ประสิทธิภาพของครูใหญ่ไม่มีผลทำให้ครูใหญ่มีลักษณะผู้นำแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกฉันทน์ มาลัย (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษากฎปฏิบัติตามภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร พบว่า การปฏิบัติตามภาวะผู้นำที่เป็นจริงของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านวิสัยทัศน์ตามที่คาดหวัง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด และผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพในการบริหาร ระหว่าง 5 ปี มีการปฏิบัติตามภาวะผู้นำสูงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภกฤต ไกรสกุล (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษากฎปฏิบัติตามภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย พบว่า ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีการปฏิบัติตามภาวะผู้นำ ด้านการตัดสินใจด้านวิสัยทัศน์อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการติดต่อสื่อสารอยู่ในระดับน้อย และสอดคล้องกับ พยุง สารทอง (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและการปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า การปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการพูดทักทายด้วยวาจาสุภาพ ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชา และการใช้อำนาจบังคับให้ทำตามซึ่งลากสักการะ และด้านการให้คำปรึกษาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมผู้นำ ส่วนใหญ่พบว่า พฤติกรรมผู้นำที่พบมีหลายลักษณะ เช่น การประสานสัมพันธ์ การควบคุม ความผูกพัน การบริหารงานวิชาการ การตัดสินใจ การกระจายอำนาจ ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่เป็นพฤติกรรมที่มุ่งสูงผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพของงานที่ต้องรับผิดชอบร่วมกัน โดยรวมของทุกฝ่าย พฤติกรรมที่เกิดและปฏิบัติของผู้บริหารนั้นย่อมมีความแตกต่างกันในความต้องการของบุคคลรอบข้าง ซึ่งความแตกต่างนี้จะเป็นตัวแปรที่จะทำให้การบริหารและการจัดการมีความแตกต่างกันไปด้วย

ผลการการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้พฤติกรรมและภาวะผู้นำเชิงบริหารโรงเรียน ส่วนมากเป็นความต้องการภาวะผู้นำแบบนักพัฒนา นอกจากนั้นพฤติกรรมของพฤติกรรมผู้นำเชิงความสัมพันธ์ด้านต่างๆ ผู้บริหารมีพฤติกรรมด้านมุ่งงาน และด้านภาวะผู้นำด้านความคาดหวังของการบริหารงานที่ทำให้ครูและบุคลากรมีความต้องการมากที่สุด

อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำควรมีความสัมพันธ์กับบุคคลและสมาชิกภายในองค์กรปรารถนาให้มีความรอบคอบ เป็นที่ปรึกษา ยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคลากร ตลอดจนประสานงานให้ดี รู้จักการแก้ไขปัญหาของตนเอง แล้วพัฒนาให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผลการวิจัยควรเป็นข้อเสนอแนะแนวคิดไปสู่โรงเรียนต่างๆ เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน
2. ควรนำผลการวิจัยเสนอต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาและบริหารโรงเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับวิสัยทัศน์ คุณวุฒิของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่างๆ
2. ควรศึกษาวิจัยความต้องการของครูด้านพฤติกรรมกรรมการบริหารงานโรงเรียนในเขตพื้นที่ต่างๆ
3. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพ คุณลักษณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างไร

บรรณานุกรม

- กชกร เป้าสุวรรณ. (2543). ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กิติมา ปรีดีดีล (2539). ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ: ธนกิจการพิมพ์.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2548). ความคืบหน้าของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและทิศทางที่ควรจะเป็นไปในอนาคต. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2548. จาก <http://www.local.moi.go.th/webst/article2.pdf>.
- จันทร์นา สิงวนนาม. (2543). คุณลักษณะบางประการของผู้บริหารบรรยากาศของโรงเรียนและความพึงพอใจในงานที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อุดສຳເນາ.
- จำลอง แสงพรหมศรี. (2537). พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น อุดສຳເນາ.
- ณรงค์ รมณีกุล. (2542). การศึกษาแบบผู้นำต่าง ๆ ของครูใหญ่ที่ส่งผลต่อขวัญของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร อุดສຳເນາ.
- เดชา พวงงาม. (2539). การศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตกรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร อุดສຳເນາ.
- ธงชัย สันติวงษ์ (2530). พฤติกรรมองค์การ: ถ้าศึกษาการบริหารพฤติกรรมองค์การเชิงบริหาร. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช. อุดສຳເນາ.
- พยุງ สารทอง. (2542). ศึกษาปัญหาและการปฏิบัติตนตามคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม รายงานการค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อุดສຳເນາ.
- ไพฑูริย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2541). พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยครูสุรินทร์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อุดສຳເນາ.
- ภิญโญ สาร. (2539). หลักการบริหารการศึกษา กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา. อุดສຳເນາ.
- ยินดี เงินสะอาด. (2531). การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลจังหวัดตรังปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา. อุดສຳເນາ.
- ราฟิง อัมเรศ. (2540). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับวิสัยทัศน์คุณวุฒิและความกระตือรือร้นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยศึกษาศาสตร์ประสานมิตร. อุดສຳເນາ.

- เราธา รัตนประสาท. (2534). พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสตรีโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- วรเชษฐ สุขแสง. (2528). พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่นในส่วนภูมิภาคที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดกรมสามัญศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูอาจารย์ วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- วิชัย ศรีเสนห์. (2542). ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารดีเด่นโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัดสำเนา.
- วิญญู มณีจันทร์. (2520). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับความพึงพอใจในการทำงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลในเขตภาคเหนือ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- วีระพันธ์ สมเทพ. (2533). การศึกษาแบบผู้นำ พิสัยของแบบ และความสามารถในการปรับแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- ศุภกฤต ไกรสกุล. (2543). ศึกษาการปฏิบัติตามภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโพธิ์ชัยจังหวัดหนองคาย รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัดสำเนา.
- สมพงษ์ เกษมสิน (2539). การบริหาร. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมยศ นาวิการ. (2521). การพัฒนาองค์การและการจูงใจ. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- สะอาด แสงรัตน์ (2520). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับความพึงพอใจในการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญาโท กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สุทัศน์ ดุรงค์เรือง (2540). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือนสามัญ ในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา พงษ์มาลา. (2540). ลักษณะพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุรจิตต์ กิตติดิรพงษ์. (2528). พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- สุรชาติ สังข์รุ่ง (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำกับความพึงพอใจในการทำงานของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลในเขตภาคกลาง วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์(2521). พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก
- อภิวัฒน์ ภูไชยแสง. (2542). คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่พึงประสงค์ตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. อัดสำเนา
- อาชีวศึกษา, กรมกองแผนงาน. (2522). รายงานการวิจัยแบบบริหารและประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ปี 2522. กรุงเทพฯ: กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา. อัดสำเนา.
- อารีรัตน์ หิรัญโร. (2526). แบบผู้นำที่ส่งผลต่อแรงจูงใจ และความพอใจในการทำงานของอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- เอกฉันทน์ ม้าลัย. (2542). ศึกษาการปฏิบัติตามภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคามมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- Eakin, Cavolyn Joyce Killman. (1997). Perceptions of Principals and Teachers Concerning Desirable Leadership Traits for Principals in St. Louis Elementary Schools (St Louis, Missouri). **Dissertation Abstracts International**. 58(01): 39-A; July.
- Getzels, Jacob W.; & Guba, E.G. (1957). "Social Behavior and the Administrative Process". **The Social Review**. December, 65 (8): 423-441.
- Krejcie, Robert V.; & Morgan, Daryle W. (1970, Autumn). "Determining Sample Size for Research Activities", **Journal of Educational and Psychological Measurement**. 30 (3): 608.
- Lipham, J.M.; & J.A. (1974). "Hoch Leadership Theory", **The Principals: Foundations and Functions**. New York: Harper and Row Publishers.
- Mccarty, Susan Louise Broen. (1998, November). "A Woman Leads Vs Leadership for Reform in Vocational Education (Woman Administrators)", **Dissertation Abstracts International**. 59(05); 1417-A.
- Neubert, Mitchell Joho. (1998). "A Functional-Based Model Informal Leadership". Perceptions in Intact Work Teams (Team Interaction), **Dissertation Abstracts International**. 1665 November.
- Reddin, William J. (1970). **Managerial Effectiveness**. New York: McGraw-Hill.
- Sherwood, Thomas J. (1965). "The Role of the Leader" in **Public Administration**. New York: Macmillan Company.
- Small, Jame F. (1974). "Role Option for School Administrates" **Performance Objective for Principalships**. California: Mc Cutchan.
- Wiggins, Thomas W. (1969). **Leader Behavior Characteristic and Organization**. Michigan: University Microfilms.
- Woods, Kathleen ann O'Loughlin. (1988). "Leadership Factors that Influence Educational Excellence". (Site Based Management 1988 Elementary Schools), **Dissertation Abstracts International**. 59(03): 688-A; September.